

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
UYGULAMALI DERSLERİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Amaç, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü eğitim- öğretim programında yer alan uygulamalı mesleki derslerin uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu uygulama usul ve esasları, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının uygulamalı mesleki derslerin yürütülmesinde uyması gereken hususları içerir.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu usul ve esaslar, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dönem İçi ve Yaz Uygulama Yönergesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Bölüm Başkanı: Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı,
- b) Dekan: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı,
- c) Fakülte: Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- ç) Klinik-Saha Uygulamaları: Hemşirelik bölümünde eğitim-öğretim yarıyılında müfredat gereği öğrencilerin almakla yükümlü oldukları, kamu-özel kurum ve kuruluşlarda yürütülen uygulamaları,
- d) Mesleki Uygulama Dersi Uygulaması: Hemşirelik Bölümü müfredatında son sınıf öğrencilerinin bahar dönemi almakla yükümlü oldukları, kamu-özel kurum ve kuruluşlarda yürütülen uygulamaları,
- e) Öğrenci: Hemşirelik Bölümü müfredatında yer alan uygulamalı mesleki ders/mesleki uygulama dersinin uygulamasını yapma koşullarını sağlayan ve bu uygulamayı yapma yükümlülüğü olan öğrenciyi,
- f) Uygulamanın Değerlendirilmesi: Öğrencilerin uygulama yaptıkları alanlardaki çalışmaları ile ilgili olarak öğretim üye/elemanı tarafından yapılan değerlendirmeyi,
- g) Uygulamalı Ders: Sağlık kurum ve kuruluşlarında, mesleki beceri laboratuvarlarında ve sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
- ğ) Uygulama Dosyası: Öğrencinin uygulama yapabilmesi için gerekli olan ve ilgili mevzuat gereği öğrenci tarafından temin edilmesi gereken öğrenci periyodik muayene formu, öğrenci sağlık tarama aşı takip kartı, iş sağlığı ve güvenliği katılım belgesi, taahhüname, ilgili derse özgü öğrenci uygulama rehberi vb. belgeleri içeren dosyayı,
- h) Uygulama Sorumlusu/Uygulama Koordinatörü: Uygulamalı mesleki derslerin uygulamalarının dersin amaç ve ilkelerine uygun olarak yürütülmesinden sorumlu öğretim üyesini,
- ı) Uygulama Süresi: Eğitim – öğretim programında belirtilen süreyi,
- i) Uygulama Yeri: Uygulamanın yapılacağı kamu - özel kurum ve kuruluşlarını,
- j) Uygulama Yürütücüsü: Uygulamadan sorumlu öğretim elemanını ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanununun 31. maddesine göre görevlendirilen kişiyi,
- k) Üniversite: Sivas Cumhuriyet Üniversitesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Dekan

Madde 5-(1) Dekan uygulamalı mesleki derslerin uygulamasının yetkili yöneticisidir. Bu yetkisini gerektiğinde yardımcısına veya bir öğretim üyesine devredebilir.

Bölüm başkanı

Madde 6-(1) Hemşirelik Bölümündeki uygulamalı mesleki dersler/mesleki uygulama dersi uygulamalarının organizasyon sorumlusu olup söz konusu uygulamaların düzenli bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır, problemleri çözer ve gerektiğinde problemleri Dekanlığa iletir.

Uygulama sorumlusu/koordinatörü

Madde 7- (1) İlgili dersi vermekten sorumlu olan anabilim dalının başkanı olan öğretim üyesidir. Uygulama sorumlusu/koordinatörü uygulamanın planlamalara uygun olarak yürütülmesinde Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

(2) Uygulama Sorumlusu/Koordinatörü Görevleri;

a) Uygulama sorumlusu/koordinatörü uygulamanın yürütülmesinde görev alacak uygulama yürütücülerini, uygulama yerlerini, uygulamaların gün, tarih ve saatlerini belirler ve bu bilgileri ilgili akademik takvime göre derslerin başlamasından en geç bir ay önce Bölüm Başkanlığına yazılı olarak iletir.

b) Uygulamanın yapılacağı kurum ve kuruluşlara gönderilecek olan uygulama dosyasının ilgili kurum ve kuruluşlara ulaşmasını sağlar.

c) Uygulamanın etkin bir şekilde yürütülmesi için Bölüm Başkanı ile birlikte; gerekli düzenlemeleri yapar, süreci takip eder, ortaya çıkan problemleri çözer.

ç) Öğrenci uygulama dosyalarını ilgili mevzuata göre muhafaza eder.

Uygulama yürütücüsü

Madde 8-(1) Uygulama sorumlusu/koordinatörü tarafından önerilen ve Bölüm Kurulu Kararı ile Dekanlığa bildirilen uygulama yürütücüsü Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile görevlendirilir. Uygulama yürütücüsü, uygulama sorumlusu/koordinatörü ve Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

(2) Uygulama Yürütücüsünün Görevleri

a) Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir.

b) Öğrenciye öğrenme fırsatları sağlar.

c) Öğrencinin ulaşılabilir hedefler geliştirmesine yardımcı olur.

ç) Klinik uygulamalarda rol modeli olur.

d) Uygulama alanındaki çalışma formlarını değerlendirip öğrenciye geribildirim verir.

e) Öğrenciye sürekli rehberlik yapar.

f) Öğrencinin yapacağı uygulamaları gözetimi altında uygulatır.

g) Öğrencinin vizitlere, vaka sunumlarına, uygulama alanındaki eğitimlere katılmasını sağlar.

ğ) Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını takip eder.

h) Yasal devamsızlık süresini aşmamak koşulu ile uygulamaya devam etmeyen öğrencilere, devam etmedikleri süre için akademik takvime uygun olarak telafi programı hazırlar ve uygulanmasını sağlar.

ı) Yasal devamsızlık süresini aşan öğrenci bilgilerini en geç bir hafta içinde Dekanlığa iletmek üzere Bölüm Başkanlığına bildirir.

i) Uygulama yeri ile uygulama sorumlusu/koordinatörü arasındaki haberleşmeyi sağlar.

j) Uygulama süresince öğrencilerin uygulama performansını izler, değerlendirir, başarı durumunu belirler, süreci değerlendirme formları ile kayıt altına alır ve tüm belgeleri uygulama sorumlusu/koordinatörüne iletir.

Mesleki uygulama dersi yürütücüsü

Madde 9-(1) Uygulama sorumlusu/koordinatörü tarafından önerilen ve Bölüm Kurulu Kararı ile Dekanlığa bildirilen Mesleki Uygulama dersi uygulama yürütücüsü Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile görevlendirilir. Mesleki uygulama dersi yürütücüsü, uygulama sorumlusu/koordinatörü ve Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

a) Mesleki Uygulama Dersi yürütücüsü dersin uygulamasını servis/saha sorumlu hemşiresi ile yürütür.

b) Öğrencilere uygulamanın ilk günü uygulama ile ilgili beklentilerini iletir.

c) Öğrencilere bağımsızlıklarını destekleyerek rehberlik eder.

ç) Öğrencilerin sorumluluklarını ve onlardan beklentileri servis sorumlu hemşiresi ile değerlendirerek birlikte bir çalışma planı hazırlar.

d) Servis/saha sorumlu hemşiresi ile birlikte haftada en az iki kez öğrenci uygulamalarını değerlendirir.

e) Öğrencinin hazırladığı bireysel ve grup eğitimi içeriğini kontrol eder, gerekli düzeltme ve önerileri öğrenci ile paylaşır.

f) Öğrencinin bakım planını her hafta kontrol ederek hasta bakımı ile ilgili yazılı materyallerini denetler.

g) Haftada en az bir kez öğrenci ile birlikte hasta değerlendirmesi yapar.

ğ) Dersi alan öğrencilerin devam durumlarını ve uygulama performansını izler, değerlendirir, başarı durumunu belirler, süreci değerlendirme formları ile kayıt altına alır.

Uygulama yapan öğrencilerin görev ve sorumlulukları

Madde 10- (1) Uygulamalı mesleki dersler ve Mesleki Uygulama dersinin uygulamasında öğrenci;

a) Uygulama dosyasını uygulama tarihinden en az 15 gün önce uygulama sorumlusu/koordinatörüne teslim eder.

b) Uygulamalı meslek dersler ve Mesleki Uygulama dersi uygulaması sırasında üniforma giymek zorunludur. Hemşirelik öğrencilerinin mesleki ders uygulamalarında ilgili kurullarca belirlenen üniforma giymesi hasta ile rahat çalışma ve hastane enfeksiyonlarının kontrolü açısından önemli bir gerekliliktir. Öğrenciler uygulama süresince; lacivert pantolon/etek (etek düz ve arkadan kapalı yırtmaçlı, etek boyu diz altı 10-15cm olacak şekilde) ve beyaz tunik şeklinde forma üstü giyer. Üniformanın üst kısmı/tunik boyu basenden 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Forma ile birlikte kullanılacak giysiler (hırka, ayakkabı vb.) beyaz veya lacivert renkte olmalıdır. Uygulama alanının özelliğine göre (saha uygulaması ve kurumun çalışma ortamına göre) öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir.

c) Öğrenci, uygulama süresi içinde uygulama yerindeki çalışma ve disiplin düzenlemelerine uymak zorundadır.

ç) Öğrenci, uygulama alanındaki sağlık ekibi üyeleri ve hastalar ile ilişkilerinde meslek etiğine ve profesyonel ekip anlayışına uygun tutum ve davranış gösterir.

d) Öğrenci, uygulama yerinde uygulama yürütücüsünün kendisinden istediği görevleri zamanında ve tam olarak yapar.

e) Öğrenci, uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterir.

f) Öğrenci, uygulama yerinden uygulama yürütücüsünden izin almadan ayrılamaz ve uygulama yerini terk edemez. Uygulama yürütücüsü, gerekli durumlarda, uygulama sorumlusu/koordinatörünü bilgilendirerek, öğrencinin uygulama yerini değiştirebilir.

g) Geçerli bir mazeret nedeniyle uygulamaya devamsızlık yapan öğrenci gerekçesini uygulama yürütücüsüne bildirir. Yasal devamsızlık sürelerini aşmamak kaydıyla mazereti kabul edilen öğrenci, uygulama yürütücüsünün belirleyeceği tarih ve saatte telafisini yapar.

ğ) Öğrenci, uygulama yerlerinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin notlar alır. Kullanması gereken formları doldurur. Bu notları uygulama sonunda rapora dönüştürür ve kullandığı formlar ile birlikte kendisine bildirilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim eder.

- h) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, sabah ve akşam nöbet teslimlerine katılır.
- i) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, hasta kabul ve taburculuk girişimlerine uygulama alanındaki hemşire veya uygulama yürütücüsü eşliğinde/denetiminde katıldıktan sonra, hasta kabul ve taburculuk sürecini bağımsız olarak gerçekleştirir.
- j) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, uygulama yaptığı klinikte en az bir primer hasta/bireyin bakımını yürütür. Hastanın kliniğe kabulünden-taburcu olmasına kadar hemşirelik sürecine uygun olarak bakım verir, kayıt eder, bakım planını uygulama yürütücüsüne teslim eder.
- k) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, saha uygulamasında uygulamaya çıktığı bölgede toplum tanılması yapar ve gerekli hemşirelik girişimlerini planlar, uygular ve değerlendirir.
- l) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, saha uygulamasında en az beş primer aile alır ve ev ziyaretleri ile ailelerin izlemini yapar. Topluma ve ailelere ilişkin hazırladığı dosyayı uygulama sorumlusuna teslim eder.
- m) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, hem klinikte hem sahada primer bakım verdiği hasta/birey ve ailelere gereksinimleri doğrultusunda bireysel ve grup eğitimi verir, danışmanlık yapar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dönem İçi Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

Madde 11- (1) Genel ilkeler;

- a) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin teori ve uygulaması hemşirelik eğitimi müfredat programına göre ilgili anabilim dalı öğretim elemanları tarafından yürütülür. Öğrenci sayısı ve uygulama alanı durumuna göre uygulama için diğer öğretim elemanları ve/veya öncelikle lisansüstü eğitilmiş olmak üzere en az lisans mezunu hemşire görevlendirilebilir. Görevlendirme ilgili Anabilim Dalı Başkanının yazılı isteği ve Bölüm Kurulu önerisi ve Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirilir.
- b) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin laboratuvar ve klinik uygulamaları müfredat programındaki toplam ders saatini kapsamak koşulu ile dönem başında ders sorumlusunun talebi ve Bölüm Kurulu önerisi ve Yönetim Kurulu kararı ile (önce teorik sonra uygulama saatleri birleştirilerek) blok yapılabilir.
- c) Öğrencilerin dönem içi uygulamalı mesleki bir derse kayıt yaptırabilmesi için o dersin ön koşulu olan dersin teori ve uygulama devam zorunluluğunu yerine getirmiş olması gerekir.

Hemşirelik eğitiminin ilk 7 yarıyılında ön koşullu mesleki uygulamalı dersler;

Hemşirelik Esasları-I	Hemşirelik Esasları-II ön koşulu
Hemşirelik Esasları-II	İç Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği	Çocuk Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu Halk Sağlığı Hemşireliği ön koşulu
İç Hastalıkları Hemşireliği Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim ön koşulu

- ç) Öğrenciler dönem içi uygulamalı mesleki derslerin teorik kısmının %70'ine devam etmek zorundadır. Uygulamalı mesleki dersin teorik kısmına %30'undan fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kaldığı için dersin uygulamasına katılamaz.
- d) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin uygulamasında öğrenci uygulamanın % 20'sini geçmemek koşuluyla, devamsızlık yapabilir ve bu eksik uygulamasını sorumlu öğretim elemanının belirleyeceği tarih, yer ve saatte devamsız olduğu süre kadar telafi etmek zorundadır. Telafi çalışmalarını yapmayan öğrenci o dersin final sınavına alınmaz ve dersten başarısız sayılır.
- e) Öğrencilerin hemşirelik programının 8. yarıyılında yer alan Mesleki Uygulama dersi uygulamasını yapabilmesi için "Mesleki Uygulama dersi ön koşulu" olan mesleki dersleri başarmış olması gerekir. Mesleki Uygulama dersi uygulaması ön koşulu olan dersler;

-Hemşirelik Esasları-I
-Hemşirelik Esasları-II
-İç Hastalıkları Hemşireliği
-Hasta Öğretimi
-Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
-Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
-Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
-Hemşirelikte Yönetim
-Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
-Halk Sağlığı Hemşireliği

f) Mesleki Uygulama dersi uygulaması 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır. Mesleki Uygulama dersi bahar yarıyılı süresince haftada birbirini takip eden 4 iş günü (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe) 08.00-16.00 arasında haftalık 32 saatlik uygulama saatini içerir. Gerektiği durumlarda uygulama sorumlusu/koordinatörü diğer çalışma şiftlerini de (16-24 veya 24-08) uygulama için kullanabilir.

g) Öğrenci Mesleki Uygulama dersi uygulamasını aşağıdaki anabilim dallarından seçtiği üç alanda yapar.

-Hemşirelik Esasları
-İç Hastalıkları Hemşireliği
-Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
-Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
-Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
-Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
-Halk Sağlığı Hemşireliği

ğ) Öğrenci, Mesleki Uygulama dersi uygulamasında uygulamanın % 20'sini geçmemek koşuluyla devamsızlık yapabilir ve bu devamsızlığı sorumlu öğretim elemanının belirleyeceği tarih, yer ve saatte devamsız olduğu süre kadar telafi etmek zorundadır. Telafi çalışmalarını yapmayan öğrenci yazılı sınava alınmaz ve uygulamadan başarısız sayılır.

h) Öğrencinin Mesleki Uygulama dersinin uygulamasından başarılı olabilmesi için uygulama yaptığı her bir alanda en az 60 uygulama notu alması ve uygulama not ortalamasının da en az 60 olması gerekir.

ı) Öğrencinin Mesleki Uygulama dersi uygulaması başarı durumu değerlendirmesi ilgili anabilim dalı öğretim üye/elemanı tarafından yapılır.

i) Mesleki Uygulama dersi uygulamasında başarısız olan öğrenci güz yarıyılında dersin başarısız olduğu alandaki uygulamasını tekrarlar.

Madde 12- (1) Dönem içi uygulamaların değerlendirilmesi;

a) Uygulamalı mesleki ders değerlendirmesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak uygulama yürütücüleri tarafından yapılır. Başarı durumu, ilgili dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, profesyonel görünüş ve davranış sergileme, planlı bakım sürecinin uygulanması, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, yazılı sınavı vb.) doğrultusunda belirlenir.

b) Öğrencinin dönem içi uygulamalı mesleki dersin uygulamasından başarılı olabilmesi için en az 60 geçer not almış olması gerekir.

c) Dönem içi uygulamalı mesleki dersin uygulama notu 60'ın altında olan öğrenci, dersin dönem sonu ve bütünleme sınavına giremez. Öğrenci bir sonraki yıl o dersin hem teori hem de uygulamasına devam etmek zorundadır.

ç) Dönem içi uygulamalı mesleki dersin yılsonu başarı notunun hesaplanmasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır. Ara sınav notunun %40'ı ile yılsonu sınavının %60'ının toplamı alınır. Elde edilen notun %50'si ile uygulama notunun %50'si toplanarak yılsonu başarı notu elde edilir. Uygulamalı derslerin yılsonu başarı notunun en az 60 olması gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetki, Yürürlük ve Yürütme

Yetki

Madde 13- (1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulama Usul ve Esaslarında hüküm bulunmayan hallerde; Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dönem İçi ve Yaz Uygulama Yönergesi ile bu yönerge hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 14- (1) Bu uygulama usul ve esaslar Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği 28.12.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- (1) Bu uygulama usul ve esaslar Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.